

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2023

507/2023

Laki sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Rekisterinpitäjä ja rekisterin tarkoitus

Oikeusrekisterikeskus on yleiseen käyttöön tarkoitettuna sidonnaisuus- ja sivutoimirekisterin rekisterinpitäjä. Rekisteröinnillä toteutetaan tuomareiden sidonnaisuuksien ja sivutoimien, tuomioistuinten asiantuntijajäsenten ja käräjäoikeuden lautamiesten sidonnaisuuksien sekä tuomioistuinten esittelijöiden sivutoimien julkisuutta.

Sidonnaisuuksilla tarkoitetaan valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:n 1 momentissa säädettyjä seikkoja ja sivutoimilla mainitun lain 18 §:n 4 momentissa tarkoitettuja toimia.

Lisäksi rekisteröinnillä toteutetaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan (*muutoksenhakulautakunnat*) jäsenten sidonnaisuuksien julkisuutta. Mitä tässä laissa säädetään muutoksenhakulautakunnasta, sovelletaan myös liikenne- ja potilasvahinkolautakuntaan.

2 §

Ilmoitusvelvollisuus

Velvollisia ilmoittamaan tietoja rekisteriin ovat:

1) tuomari, tuomioistuimen asiantuntijajäsen ja käräjäoikeuden lautamies, joka on velvollinen antamaan tuomioistuinlain (673/2016) 11 luvun 12 §:ssä tarkoitettua sidonnaisuusilmoituksen;

2) tuomioistuin, joka on myöntänyt tuomioistuinlain 9 luvun 5 §:ssä tarkoitettua sivutoimiluvan;

3) tuomari ja tuomioistuimen esittelijä, jolle on maksettu tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettua sivutoimituloa;

4) muutoksenhakulautakunnan jäsen, joka on velvollinen antamaan valtion virkamieslain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettua sidonnaisuusilmoituksen.

Tuomarin, tuomioistuimen asiantuntijajäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja muutoksenhakulautakunnan jäsenen on ilmoitettava valtion virkamieslain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettua tietoja sekä tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua tietoja. Tuomarin on lisäksi ilmoitettava tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettua sivutoimesta saatua tuloa koskevat tiedot. Tuomioistuimen esittelijän on ilmoitettava tuomioistuinlain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettua sivutoimesta saatua tuloa koskevat tiedot sekä tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua tietoja sivutoimen ja sidonnaisuuden alkamista ja päättymistä koskevia tietoja lukuun ottamatta. Sivutoimiluvan myöntäneen tuomioistuimen on ilmoitettava myöntä-

mänsä sivutoimiluvan alkamispäivä, sivutoimiluvan kohde sekä sivutoimen päättyessä sen päättymispäivä.

Tiedot ilmoitetaan Oikeusrekisterikeskukselle. Muutoksenhakulautakunnan jäsen ilmoittaa tiedot kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriölle. Tiedot voidaan ilmoittaa merkittämällä ne sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriin.

3 §

Rekisteriin merkittävät tiedot

Rekisteriin merkitään tiedot tuomarin, tuomioistuimen asiantuntijajäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja muutoksenhakulautakunnan jäsenen sidonnaisuuksista sekä tuomarille ja tuomioistuimen esittelijälle myönnetystä sivutoimiluvista ja sivutoimista saaduista tuloista.

Rekisteriin merkitään asianomaisen henkilön nimi, virka- tai tehtävänimike, tiedot siitä tuomioistuimesta tai muutoksenhakulautakunnasta, jossa hän työskentelee, sekä sivutoimen ja muun kuin taloudellisen sidonnaisuuden alkamis- ja päättymispäivä. Rekisteriin voidaan rekisteröidyn yksilöimiseksi merkitä myös henkilötunnus.

4 §

Rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen

Henkilötietojen luovuttamiseen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.

Rekisteröidyn henkilötunnus voidaan rekisteröidyn yksilöimiseksi luovuttaa ainoastaan niille tahoille, joilla 3 momentin mukaan on oikeus saada rekisteröityä koskevia tietoja salassapitosäännösten estämättä.

Nimittävällä viranomaisella ja, jos tämä on tasavallan presidentti tai valtioneuvosto, oikeusministeriöllä sekä tuomioistuimen päällikkötuomarilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rekisteristä sidonnaisuuksien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset valtion virkamieslain 8 a §:n 4 momentissa tarkoitetut tiedot sekä ilmoitusvelvollisen ilmoittamat muut tiedot. Muutoksenhakulautakuntien jäsenten osalta kuitenkin nimittävällä viranomaisella, sosiaali- ja terveysministeriöllä sekä sillä muutoksenhakulautakunnalla, jonka jäsentä tieto koskee, on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rekisteristä sidonnaisuuksien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset mainitussa lainkohdassa tarkoitetut tiedot sekä ilmoitusvelvollisen ilmoittamat muut tiedot. Tuomioistuimen päällikkötuomarilla on lisäksi oikeus saada rekisteristä salassapitosäännösten estämättä sivutoimien selvittämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset mainitun lain 18 §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä voidaan luovuttaa jäljennöksiä sekä tietoja yleisen tietoverkon kautta. Yleisen tietoverkon kautta ei kuitenkaan luovuteta tietoa rekisteröidyn luottamus- tai hallintotehtävästä tai muusta tehtävästä asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitetun asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön hallintoelimestä, asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (393/2021) tarkoitetun asumisoikeusyhteisön hallintoelimestä, varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitettuun varhaiskasvatukseen liittyvässä toiminnassa tai perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun esi- tai perusopetukseen liittyvässä toiminnassa.

507/2023

5 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Sidonnaisuuksia ja sivutoimia koskevat tiedot on poistettava rekisteristä kolmen vuoden kuluttua sidonnaisuuksien ja sivutoimien päättymisestä. Kaikki henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun henkilön toimiminen tuomioistuinlaitoksen palveluksessa tai jäsenyys muutoksenhakulautakunnassa on päättynyt, jollei henkilön 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus ole tämän jälkeen alkanut uudestaan.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Tällä lailla kumotaan tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä annettu laki (565/2015).

Jos laissa tai asetuksessa viitataan kumottuun lakiin tai tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriin, tämän lain tultua voimaan noudatetaan tämän lain vastaavaa säännöstä ja viittaus koskee tässä laissa tarkoitettua rekisteriä.

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen